

چارچوب گزارشگری حسابرسی مدیریت سبز

تهیه و تدوین :

معاونت فنی و حسابرسی امور عمومی و اجتماعی

هیات حسابرسی زیست محیطی و توسعه پایدار - گروه حسابرسی زیست محیطی

دیوان محاسبات کشور - اسفند ۹۳

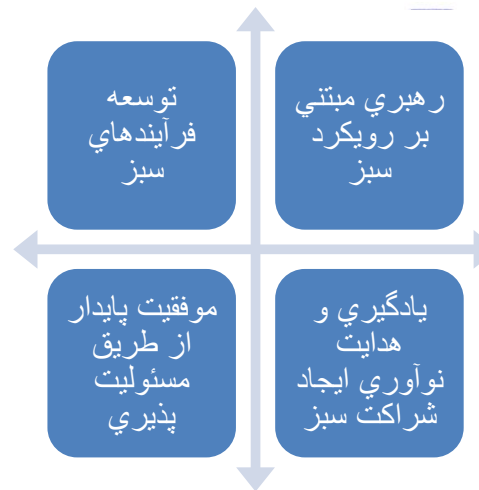
الف - مقدمه :

در تداوم و تکامل نظریه های رشد و توسعه اقتصادی در جهان، از دهه ۱۹۸۰ میلادی نظریه های اقتصادی مبتنی بر توسعه پایدار مطرح و روز به روز از طرفداران بیشتری برخوردار شده است. بر اساس نظریه های مزبور، رشد و توسعه اقتصادی کشورها زمانی مورد انتظار و استقبال است که با تخریب محیط زیست شامل آب، خاک، هوا و تخریب منابع آیندگان همراه نباشد. این نوع توسعه به این معنی است که سطح کنونی مصرف را نمی توان برای مدت طولانی حفظ کرد. همچنین برای اجتناب از پدید آوردن بدهی اجتماعی برای نسل های آینده، باید در آموزش و پرورش و سلامت جمعیت کنونی سرمایه گذاری کافی به عمل آید .

در کشورمان ایران نیز ، همانند سایر کشورهای جهان، بحث حفظ محیط زیست و حرکت به سوی توسعه پایدار از برنامه اول توسعه آغاز و با سرعت ملایمی تداوم یافته است. درقانون بودجه سال ۱۳۸۲ برای اولین بار طراحی و استقرار نظام مدیریت سبز با هدف کاهش هزینه های جاری دولت و اعمال سیاست های مصرف بهینه منابع و حفاظت از محیط زیست پیشبینی شده و به تبع آن آیین نامه اجرایی بند قانونی مزبور تهیه و پس از تصویب هیئتوزیران ابلاغ شده است .

هدف مدیریت سبز کاهش هزینه و آثار منفی زیست محیطی ناشیاز مصرف در دستگاههای دولتی از طریق اجرای نظام مدیریت محیط زیستی، تغییر الگویمصرف، مصرف بهینه منابع و کاهش ضایعات و در نهایت بهبود محیط زیست است. بی تردیدبرنامه نظام مدیریت سبز برای دستگاه ها و شرکت های دولتی یک فکر و برنامه متعالیاست و تحقق کامل آن در گرو مشارکت همه جانبه همه کارکنان سازمان ها و علاقه مندان بهتوسعه کشور است. البته اجرای برنامه مدیریت زیست محیطی در سازمان ها نیازمند داشتتتفکر زیست محیطی و رغبت انجام آن توسط مدیران و کارکنان دستگاهها است.

مدیریتسبز به عنوان یک رویکرد مدرن زیست محیطی در سازمان ها با تاکید بر یکپارچگی،مسئولیت پذیری اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی در جهان اجرا می شود . این رویکردمبتنی بر مفاهیم بنیادی زیر طراحی شده است:

ب- علت اهمیت موضوع :

اعمال مدیریت سبز ابزار قدرتمندی برای اجرایی نمودن ماده ۱۹۰ قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی است که اهمیت و جایگاه ویژه ای در دستگاههای دولتی یافته و به عنوان یک مسئولیت اصلی مدیریتی هر دستگاه محسوب می شود. این امر با هدف صرفه جویی، اصلاحو بهبود فرآیندها، اصلاح الگوی مصرف، اشاعه فرهنگ مصرف بهینه و اعمال مدیریت زمان،می تواند شاخص مناسبی برای ارزیابی عملکرد درحوزه اقتصاد مقاومتی نیز باشد.

ج- اهداف :

- حصول اطمینان از وجود (تدوین و تصویب) ابزارهای قانونی لازم و ضمانت اجرائی کافی جهت اعمال مدیریت سبز.
- حصول اطمینان از تهیه به موقع آیین نامه ها و شاخص های مرتبط (تعیین شده در قوانین و مقررات مصوب) توسط دستگاه های اجرائی ذیربط .
- بررسی و حصول اطمینان از صحت اقدامات صورت گرفته توسط دستگاه های متولی .
- حصول اطمینان از صحت هزینه کرد اعتبارات اختصاص داده شده در اجرای قوانین و آیین نامه های اجرائی مربوطه.
- بررسی اثر بخشی اقدامات انجام گرفته توسط دستگاه های اجرایی در اجرا و بهبود سیستم مدیریت سبز.

د- دامنه حسابرسی :

دامنه مکانی و زمانی حسابرسی و رسیدگیها شامل کلیه دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۲۲۲) قانون برنامه پنجم توسعه در سراسر کشور و طی سال مالی ۱۳۹۳ تعیین گردیده است.

همچنین ، جهت امکان مدیریت بهتر گزارش صرفاً بررسی رعایت مفاد ماده (۱۹۰) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه و آیین نامه اجرایی آن (مصوبه شماره ۲۰۳۵۱۹/ت/۴۷۶۲۱ هـ مورخ ۱۳۹۱/۲/۱۲ هیأت وزیران)، ماده (۱۱) ضوابط اجرایی بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور (مصوبه شماره ۱۹۲۴۴۱/ت/۵۰۳۲۷ هـ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۲۸ هیأت وزیران) و مصادیق مصرف اعتبارات موضوع این ماده (مصوبه شماره ۱۲۵۱۷۳/ت/۵۱۱۲۲ هـ مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۲۲ هیأت وزیران) به عنوان دامنه رسیدگی ها مد نظر قرار گرفته است.

ه- متدولوژی :

موسسات عالی حسابرسی به عنوان یکی از مهمترین عناصر نظارتی کشورها می توانند در شناسایی مسائل ، مشکلات و آسیب شناسی سیستم ها ، رویه ها و قوانین و مقررات و انعکاس مناسب آن به دولتها ، آنها را در رسیدن به اهداف زیست محیطی کشور خود ، یاری نمایند .

هیات حسابرسی زیست محیطی و توسعه پایدار در اجرای حسابرسی زیست محیطی خود، قصد دارد ضمن انجام عملیات حسابرسی با آسیب شناسی^۱ ساز و کارهای حاکم بر موضوع، به بررسی رویه ها و خط مشی های اتخاذ شده در روند مدیریت سبز در کشور پرداخته و در انتها ضمن احصاء تخلفات بر اساس یافته ها و نتایج حاصل از حسابرسی، توصیه هایی برای بهبود روند وضعیت ارائه دهد .

^۱ آسیب شناسی به شناخت ساختار ، تعاملات ، رویه ها و روشهای حاکم بر سیستم پرداخته و با تشخیص مسئله به چاره جویی می پردازد . آسیب شناسی اولین گام جهت سوق دادن امور به مجرای قانونی و پیشگیری از بروز تخلف از تعهدات و مقابله با مشکلات می باشد . شناسائی نقاط آسیب پذیر و چاره جویی آن به مرور زمان می تواند منجر به بهبود و اصلاح روند کلی امور شود .

و- توضیحات ضروری :

- در ارائه اطلاعات مالی کلیه ارقام به میلیون ریال درج شوند .
- لازم است مطالب به نحو مطلوب مستند و حسب لزوم به صورت مصور (همراه با شواهد تصویری) ارائه گردد .
- با توجه به اینکه رویکرد گزارش آسیب شناسی می باشد ، ضمن انجام عملیات حسابرسی در حین رسیدگی ها ، آسیب های موجود احصاء شود.
- علاوه بر ارائه فیزیکی گزارش لازم است فایل الکترونیکی گزارش در قالب Word با فونت BMitra و سایز ۱۴ به همراه فایل تصاویر مربوطه و اسکن اسناد و مدارک پیوست در یک CD ارسال گردد.
- از اضافه و کسر نمودن سطرها و ستون های مندرج در جداول خودداری نمایند.
- با عنایت به اینکه چارچوب حاضر با سطح دسترسی به اهداف تعیین شده در رسیدگی به موضوع چارچوب و با اضافه شده سایر آئین نامه ها و دستورالعمل های مرتبط و همچنین دیدگاه های مطرح شده توسط همکاران و بازخوردهای واصله مورد بازنگری و اصلاح قرار خواهد گرفت، لذا همکاران میتوانند پیشنهادات و دیدگاه های خود را به صورت جداگانه و در قالب پیوست گزارش ارائه نمایند.
- موارد مورد بررسی می بایست حسب مورد توسط تمامی هیأت های حسابرسی و دیوان محاسبات استانها با کاربرگ های تعبیه شده در انتهای چارچوب گزارشگری مستندسازی شوند.(پیوست شماره یک)

ز - عملکرد:

۱- بررسی و احصاء اقدامات انجام شده از سوی دستگاههای اجرایی در خصوص اختصاص ۱ درصد اعتبارات مندرج در قانون بودجه به منظور اجرای اهداف ماده مذکور. (بررسی عملکرد ماده ۱۱ ضوابط اجرایی بودجه سال ۹۳)

(مبالغ به میلیون ریال)

شماره طبقه بندی دستگاه	عنوان دستگاه اجرایی	سرجمع اعتبارات دستگاه			میزان اعتبارات اختصاص یافته در سال ۹۳ بابت این ماده به تفکیک				میزان مبالغ پرداختی	* موارد مغایر با مصادیق
		هزینه ای (بودجه)	تملك (سرمایه ای)	سایر (سایر منابع)	هزینه ای (بودجه)		تملك (سرمایه ای)			
					مبلغ	درصد	مبلغ	درصد		

* دلایل موارد مغایرت با مصادیق را ذکر نمایید.

(مبالغ به میلیون ریال)

شماره طبقه بندی دستگاه	عنوان دستگاه اجرایی	مبالغ پرداختی بابت										جمع مبالغ پرداختی
		اطلاع رسانی و ارتقای آموزش کارکنان جهت برنامه مدیریت سبز	بهینه سازی مصرف انواع حامل های انرژی	بهینه سازی مصرف آب	کاهش مصرف کاغذ با توجه به فعالیت دستگاهها	مصرف بهینه مواد اولیه، مصرفی و تجهیزات	کاهش تولید پسماند با بهره گیری از فناوری مناسب و افزایش بهره وری	بهبود نظام تعمیر وسایل و تجهیزات بجای تعویض	باز یافت ضایعات، تصفیه و بازچرخانی آب با سیستم مناسب	استفاده از فناوریهای پاک و سازگار با محیط زیست	کاربرد مواد مصرفی سازگار با محیط زیست	

۲- بررسی و احصاء اقدامات انجام شده از سوی دستگاههای اجرایی در خصوص اطلاع رسانی و ارتقای آموزش کارکنان در زمینه برنامه مدیریت سبز براساس تکمیل جدول ذیل (بررسی عملکرد بند (الف) ماده ۲ آئین نامه اجرایی ماده ۱۹۰ ق.ب.پ و بند (ز) مصادیق مصرف اعتبارات ماده ۱۱ ضوابط اجرایی قانون بودجه ۹۳) .

شماره طبقه بندی دستگاه	عنوان دستگاه اجرایی	* اقدامات انجام شده در راستای	
		پیش بینی و برگزاری دوره آموزشی متناسب با	ارتقای آگاهی های عمومی با فرهنگ سازی و آموزش عمومی از طریق مراکز آموزشی، رسانه های جمعی (مکتوب، دیداری، شنیداری)

* موارد عدم رعایت ذکر شود.

۳- بررسی و احصاء اقدامات انجام شده از سوی دستگاه های اجرایی در خصوص بهینه سازی مصرف انواع حامل های انرژی براساس تکمیل جدول ذیل (بررسی عملکرد بند (ب) ماده ۲ آئین نامه اجرایی ماده ۱۹۰ ق.ب.پ و بند(ب) مصادیق مصرف اعتبارات ماده ۱۱ ضوابط اجرایی قانون بودجه ۹۳) .

چارچوب گزارشگری حسابرسی مدیریت سبز - گروه حسابرسی زیست محیطی

- جدول مربوط به بهینه سازی مصرف حامل های انرژی :

(مبالغ به میلیون ریال)

شماره طبقه بندی دستگاه	عنوان دستگاه اجرایی	* اقدامات انجام شده توسط دستگاه اجرایی در راستای												** میزان برق مصرفی		** میزان گاز مصرفی	
		تعمیض لامپ های معمولی به لامپهای کم مصرف	نصب کنتور برق در واحدهای مجزا جهت پایش میزان مصرف	نصب خازن برق جهت کاهش مصرف انرژی	استفاده از وسایل برقی دارای برچسب انرژی	نصب تنظیم کننده های زمانی روی دستگاههای الکترونیکی نظیر چاپگرها و رایانه ها جهت جلوگیری از روشن ماندن	استفاده از نیروگاههای مولد کوچک مقیاس و نیروگاههای تولید همزمان برق و حرارت	استفاده از وسایل برقی دارای برچسب انرژی	نصب خازن برق جهت کاهش مصرف انرژی	تعمیض موبت فیلترهای تصفیه هوا	نصب درب های اتوماتیک	تعمیر و تعویض تجهیزات معیوب و پر مصرف	دوجداره نمودن پنجره ها یا شیشه ها	خرید دستگاههای چند کاره (اسکتر، چاپگر، فکس و ...) بجای استفاده از دستگاههای تک منظوره	اجرای سامانه کنترل هوشمند موتورخانه	نصب ترموستات کنترل کننده دمای محیط	استفاده از انرژی های نو و تجدیدپذیر
</																	

* موارد عدم رعایت را ذکر نمائید .

** دلایل افزایش میزان مصرف برق و گاز در سال ۹۳ نسبت به سال ۹۲ ذکر شود.

چارچوب گزارشگری حسابرسی مدیریت سبز - گروه حسابرسی زیست محیطی

۴- بررسی و احصاء اقدامات انجام شده از سوی دستگاههای اجرایی در خصوص بهینه سازی مصرف آب (بررسی عملکرد بند (ج) ماده ۲ آئین نامه اجرایی ماده ۱۹۰ ق.ب.پ و بند (الف) مصادیق مصرف اعتبارات ماده ۱۱ ضوابط اجرایی قانون بودجه ۹۳)

(مبالغ به میلیون ریال)

شماره طبقه بندی دستگاه	عنوان دستگاه اجرایی	* اقدامات انجام شده توسط دستگاه اجرایی در راستای										** میزان آب مصرفی	
		استفاده از فلاش تانک های با حداقل مصرف آب	استفاده از شیرهای الکتریکی، پدالی، زماندار	نصب کنتور در واحدهای مستقل جهت پایش مصرف آب	نصب تنظیم کننده جریان آب مصرفی	جداسازی آب شرب های مصرفی و غیرشرب	نصب سیستم خودکار آب پاشی	احداث سپتیک تانک و تصفیه خانه فاضلاب جهت استفاده مجدد از آن در مصارف غیر بهداشتی	احداث محلی جمع آوری و ذخیره آب باران و سایر آبهای مصرفی رها شده برای استفاده مجدد	۹۲	۹۳		
										میزان مصرف	مبلغ	میزان مصرف	مبلغ

* موارد عدم رعایت را ذکر نمائید .

** دلایل افزایش میزان مصرف آب در سال ۹۳ نسبت به سال ۹۲ ذکر شود.

۵- بررسی و احصاء اقدامات انجام شده از سوی دستگاههای اجرایی در خصوص کاهش مصرف کاغذ با توجه به نوع فعالیت دستگاهها و موسسات (بررسی عملکرد بند (د) ماده ۲ آئین نامه اجرایی ماده ۱۹۰ ق.ب.پ و بند (د) مصادیق مصرف اعتبارات ماده ۱۱ ضوابط اجرایی قانون بودجه ۹۳)

(مبالغ به میلیون ریال)

شماره طبقه بندی دستگاه	عنوان دستگاه اجرایی	* اقدامات انجام شده توسط دستگاه اجرایی در راستای						** میزان کاغذ مصرف شده	
		اجرای سیستم اتوماسیون اداری و انجام مکاتبات بصورت الکترونیکی		استفاده از پرینترهایی که تونر آن قابلیت شارژ مجدد دارد		مدیریت استفاده از کاغذهای قابل بازیافت		۹۲	۹۳
								میزان مصرف	مبلغ

* موارد عدم رعایت را ذکر نمائید .

** دلایل افزایش میزان کاغذ مصرفی در سال ۹۳ نسبت به سال ۹۲ اعلام شود.

چارچوب گزارشگری حسابرسی مدیریت سبز - گروه حسابرسی زیست محیطی

۶- بررسی و احصاء اقدامات انجام شده از سوی دستگاههای اجرایی در خصوص مصرف بهینه مواد اولیه، مواد مصرفی و تجهیزات (بررسی عملکرد بند (ه) ماده ۲ آئین نامه اجرایی ماده ۱۹۰ ق.ب.پ)

۷- بررسی و احصاء اقدامات انجام شده از سوی دستگاههای اجرایی در خصوص کاهش تولید پسماند از طریق بهره گیری از فناوری های مناسب و افزایش بهره وری (بررسی عملکرد بند (و) ماده ۲ آئین نامه اجرایی ماده ۱۹۰ ق.ب.پ و بند (ج) مصادیق مصرف اعتبارات ماده ۱۱ ضوابط اجرایی قانون بودجه ۹۳)

شماره طبقه بندی دستگاه	عنوان دستگاه اجرایی	* اقدامات انجام شده توسط دستگاه اجرایی در راستای						اظهار نظر نسبت به کاهش تولید پسماند
		تهیه طرح جامع مدیریت پسماند و اجرای آن در سازمان	استفاده از محصولات قابل تعویض و غیر قابل دور ریز و سازگار با محیط زیست	خرید محصولات با کیفیت و با حداقل بسته بندی	تهیه ظروف ویژه مخصوص زباله به منظور تفکیک پسماند	فروش زباله های تفکیک شده به مراکز بازیافتی	جایگزینی ظروف یکبار مصرف گیاهی به جای پلاستیکی	

* موارد عدم رعایت را ذکر نمائید .

۸- بررسی و احصاء اقدامات انجام شده از سوی دستگاههای اجرایی در خصوص بهبود نظام تعمیر و نگهداری وسایل و تجهیزات به جای تعویض. (بررسی عملکرد بند (ز) ماده ۲ آئین نامه اجرایی ماده ۱۹۰ ق.ب.پ)

۹- بررسی و احصاء اقدامات انجام شده از سوی دستگاههای اجرایی در خصوص بازیافت ضایعات، تصفیه و بازچرخانی آب با سیستم های مناسب. (بررسی عملکرد بند (ح) ماده ۲ آئین نامه اجرایی ماده ۱۹۰ ق.ب.پ)

چارچوب گزارشگری حسابرسی مدیریت سبز - گروه حسابرسی زیست محیطی

۱۰- بررسی و احصاء اقدامات انجام شده از سوی دستگاههای اجرایی در خصوص استفاده از فناوری های پاک و سازگار با محیط زیست، استفاده از انرژی های خورشیدی و بادی و همچنین ساختمان سبز. (بررسی عملکرد بند (ط) ماده ۲ آئین نامه اجرایی ماده ۱۹۰ ق.ب.پ و بندهای (ح) و (و) مصادیق مصرف اعتبارات ماده ۱۱ ضوابط اجرایی قانون بودجه ۹۳)

* اقدامات انجام شده در راستای									شماره طبقه بندی دستگاه	عنوان دستگاه اجرایی
استفاده از انرژی خورشیدی و بادی	ممیزی ساختمان براساس راهنمای رهبری، طراحی، انرژی و محیط زیست ساختمان سبز	استفاده از آبگرمکن های خورشیدی و اجرای صفحات خورشیدی جهت استفاده از انرژی خورشیدی	عایق کاری حرارتی کانال های هوا(سرمایشی و گرمایشی)	عایق کاری حرارتی پوسته خارجی ساختمان	طراحی ساختمان براساس شرایط اقلیمی منطقه بویژه طراحی نوع پنجره ها	ایجاد بام سبز در طراحی ساختمانی	تعمیر ساختمان های اداریو طراحی مجدد جهت استفاده از حداکثر نور طبیعی	اقدامات مربوط به اجرایی شدن مبحث ۱۶ مقررات ملی ساختمان		

* موارد عدم رعایت را ذکر نمائید .

۱۱- بررسی و احصاء اقدامات انجام شده از سوی دستگاههای اجرایی در خصوص کاربرد مواد مصرفی سازگار با محیط زیست. (بررسی عملکرد بند (ی) ماده ۲ آئین نامه اجرایی ماده ۱۹۰ ق.ب.پ)

۱۲- بررسی و احصاء اقدامات انجام شده از سوی دستگاههای اجرایی در خصوص نحوه اجرایی شدن مدیریت پسماندهای جامد با تاکید بر تفکیک از مبدا. (بررسی عملکرد بند (ک) ماده ۲ آئین نامه اجرایی ماده ۱۹۰ ق.ب.پ)

۱۳- بررسی و احصاء اقدامات انجام شده توسط دستگاههای اجرایی در خصوص حمل و نقل. (بررسی عملکرد بند ه مصادیق مصرف اعتبارات ماده ۱۱ ضوابط اجرایی قانون بودجه ۹۳)

(مبالغ به میلیون ریال)

شماره طبقه بندی دستگاه	عنوان دستگاه اجرایی	* اقدامات انجام شده توسط دستگاه اجرایی در راستای								** میزان بنزین و گازوئیل مصرفی	
		اجرای سیاستهای تشویقی به منظور ترغیب کارکنان جهت استفاده از حمل و نقل عمومی از طریق تامین بلیط	تامین وسایل نقلیه عمومی جهت حضور گروهی کارکنان در همایشها و ...	معاینه فنی خودروها بطور مستمر	تامین دوچرخه در محیط های اداری به منظور استفاده در مسیرهای طولانی محیطهای اداری	تامین امکانات لازم از قبیل استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات جهت اجرای فعالیت دورکاری و برگزاری جلسات از طریق ویدئو کنفرانس بجای جلسات حضوری	جایگزین کردن خودروهای فرسوده با خودروهای کم مصرف و حتی الامکان سوخت پاک	۹۲		۹۳	
								میزان مصرف	مبلغ	میزان مصرف	مبلغ

چارچوب گزارشگری حسابرسی مدیریت سبز - گروه حسابرسی زیست محیطی

* موارد عدم رعایت را ذکر نمائید .

** دلایل افزایش میزان مصرف بنزین و گازوئیل در سال ۹۳ نسبت به سال ۹۲ ذکر شود.

۱۴- بررسی و احصاء اقدامات انجام شده از سوی معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رییس جمهور در خصوص تکلیف آن معاونت درباره لحاظ نمودن شاخص های مدیریت سبز دستگاههای اجرایی به عنوان بخشی از شاخص های ارزیابی عملکرد دستگاههای یاد شده موضوع مواد ۸۱ و ۸۲ قانون مدیریت خدمات کشوری.(بررسی عملکرد ماده ۵ آئین نامه اجرایی ماده ۱۹۰ ق.ب.پ)

۱۵- بررسی و احصاء اقدامات انجام شده توسط دستگاههای اجرایی در خصوص محاسبه شاخص های اعلام شده و لحاظ نمودن آن در چارچوب شاخص های ارزیابی عملکرد دستگاه متبوع خود. (بررسی عملکرد ماده ۵ آئین نامه اجرایی ماده ۱۹۰ ق.ب.پ)

۱۶- بررسی ارسال گزارش سالانه مدیریت سبز توسط دستگاه اجرایی به سازمان محیط زیست. (بررسی عملکرد ماده ۶ آئین نامه اجرایی ماده ۱۹۰ ق.ب.پ)

۱۷- بررسی میزان تحقق شاخص های مدیریت سبز.

منابع پایه محیط زیست	شاخص	عملکرد
مصرف آب	-متوسط سرانه هر نفر ۱۵۰ لیتر در شبانه روز	
مصرف برق	-مصرف سرانه ۹۰۰ کیلووات در سال	
مصرف سوخت : - استفاده از گاز طبیعی در ساختمانها - مصرف بنزین	- استفاده یا عدم استفاده از گاز طبیعی - ۶ لیتر در ۱۰۰ کیلومتر در هر خودرو	
مدیریت پسماند: - تفکیک از مبدا - سرانه تولید زباله خانگی و شهری	-انجام یا عدم انجام تفکیک - ۴۰۰ کیلوگرم در سال	
مصرف کاغذ	-کاهش یا عدم کاهش	
تغییرات ضروری در ساختمان	-صرفه جویی یا عدم صرفه جویی	

ح- سایر موارد قابل ذکر

با عنایت به نواقص احتمالی چارچوب حاضر که ناشی از تازگی مبحث رسیدگی می باشد بهتر است همکاران موضوعات مهمی که در طول رسیدگی دارای اهمیت بوده و می توان به عنوان یافته حسابرسی مطرح نمود را در این قسمت درج نمایند. ضمناً نظرات حسابرسان در خصوص اصلاح و بهبود چارچوب گزارشگری حاضر در این بخش درج گردد.

ط- محدودیت ها:

محدودیت های دامنه رسیدگی که سبب گردد حسابرس نتواند برنامه حسابرسی خود را طبق روال عادی اجرا کند در این سرفصل لحاظ گردد.

ی- واخواهی :

احصاء موارد واخواهی با ذکر مستندات قانونی در این قسمت ذکر شود.

ک- آسیب های احصاء شده :

در بررسی های به عمل آمده، هرگونه آسیبی وجود دارد با ذکر مصداق آورده می شود. مانند فقدان قوانین کافی مرتبط با موضوع، ضد و نقیض بودن قوانین و مقررات، نداشتن برنامه مدون توسط دستگاه اجرائی جهت اعمال نظارت بر موضوع مورد رسیدگی، مبهم بودن اهداف و وظایف، نبود ضمانت اجرائی کافی.

ل- توصیه های حسابرسی :

توصیه های لازم برای مقابله با علل و عوامل آسیب زا، انحرافات ناشی از رسیدگی و مرتبط با موضوع و بهبود امور ارائه گردد.

م- اصلاح امور :

هر گونه اصلاح و اقدامی که منجر به بهبود امور شده با پیوست مستندات در این قسمت احصاء شود.

چارچوب گزارشگری حسابرسی مدیریت سبز - گروه حسابرسی زیست محیطی

ن - پیوست :

پیوست یک: کاربرگ های حسابرسی

چارچوب گزارشگری حسابرسی مدیریت سبز - گروه حسابرسی زیست محیطی

کاربرگ مصاحبه (۱)

شماره کاربرگ تاریخ.....

دستگاه تحت رسیدگی: موضوع حسابرسی:

هدف حسابرسی:

سوالات حسابرسی:

- ۱-
- ۲-
- ۳-

موضوعات مورد بررسی:

- ۱-
- ۲-
- ۳-

مصاحبه شونده: نام و نام خانوادگی: سمت:

مصاحبه کننده: نام و نام خانوادگی: سمت: امضاء:

تائید کننده: نام و نام خانوادگی: سمت: امضاء:

نتیجه مصاحبه:

ردیف	سوالات مطروحه	پاسخ	نتیجه گیری با توجه به سوالات و موضوعات مورد بررسی	عطف نکات مهم

- چنانچه مدارکی در اجرای مصاحبه بدست می آید در کاربرگ بررسی اسناد و مدارک مستندسازی شود.

کاربرگ بازدید عینی (۲)

شماره کاربرگ: تاریخ: دستگاه تحت رسیدگی: موضوع رسیدگی:

هدف حسابرسی:

سوالات حسابرسی:

۱-

۲-

۳-

موضوعات مورد بررسی:

۱-

۲-

۳-

بازدید کننده: ۱- نام و نام خانوادگی: سمت: امضاء

بازدید کننده: ۲- نام و نام خانوادگی: سمت: امضاء

بازدید کننده: ۲- نام و نام خانوادگی: سمت: امضاء

تایید کننده: نام و نام خانوادگی: سمت: امضاء

موضوع بازدید:

تاریخ بازدید: ساعات بازدید:

مکان یا مکانهای بازدید:

نام و نام خانوادگی افراد همراه: ۱- سمت:

۲- سمت:

چارچوب گزارشگری حسابرسی مدیریت سبز - گروه حسابرسی زیست محیطی

شرح بازدید:

ردیف	فعالیت مورد بازدید	موارد بازدید شده با توجه به سوالات و موضوعات مورد بررسی	مشاهدات	نتیجه گیری	عطف نکات عمده

چارچوب گزارشگری حسابرسی مدیریت سبز - گروه حسابرسی زیست محیطی

کاربرگ بررسی اسناد و مدارک (۳)

شماره کاربرگ : تاریخ :

دستگاه تحت رسیدگی: موضوع رسیدگی:

هدف حسابرسی:

سوالات حسابرسی:

۴-

۵-

۶-

موضوعات مورد بررسی:

۴-

۵-

۶-

بررسی کننده: ۱- نام و نام خانوادگی: سمت: امضاء

تایید کننده: ۲- نام و نام خانوادگی: سمت: امضاء

پرونده مورد بررسی:

نتیجه بررسی:

ردیف	شماره مدرک	تاریخ مدرک	موضوع	خلاصه نتایج بررسی	عطف تصویر مدارک	عطف نکات عمده

• منظور از مدارک کلیه شواهد مستند مانند اسناد حسابداری، قراردادها، مکاتبات و می باشد.

• تصویر مدارک بر اساس اهمیت، حسب مورد تهیه شود.

چارچوب گزارشگری حسابرسی مدیریت سبز - گروه حسابرسی زیست محیطی

گزارش نکات عمده (۴)

شماره کاربرگ:..... تاریخ:

دستگاه تحت رسیدگی:..... موضوع حسابرسی:.....

تهیه کننده:..... سمت: امضاء:

تایید کننده:..... سمت: امضاء:

ردیف	سوال حسابرسی	موضوعات مورد بررسی	روش گردآوری	نتیجه گیری	عطف کاربرگ

کاربرگ بررسی اسناد حسابداری (۵)

دیوان محاسبات کشور					
نام دستگاه مورد رسیدگی :		شماره طبقه بندی دستگاه:	سال مورد رسیدگی :	عنوان: اعتبارات شماره صفحه :	
ردیف	شماره سند و تاریخ	مبلغ	سرفصل	شرح رسیدگی	ملاحظات
۱					
۲					
۳					
۴					
۵					
۶					
۷					
۸					
۹					
۱۰					
۱۱					
۱۲					
۱۳					
۱۴					
۱۵					